

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Rudolf Steinerschool - De
Zonnewijzer te WIJGMAAL**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 47522

Instelling Vrije Basisschool - Rudolf Steinerschool - De Zonnewijzer

Directeur Maarten De Bont a.i.

Adres Privaatweg 7 - 3018 WIJGMAAL

Telefoon 016-20.29.54

Fax 016-20.63.87

E-mail directie.basisschool@steinerschoolleuven.be

Website www.steinerschoolleuven.be

Bestuur van de instelling Rudolf Steinerschool-Leuven

Adres Privaatweg 7 - 3018 WIJGMAAL

Scholengemeenschap Steinerscholen Basisonderwijs

Adres Boomsesteenweg 94 - 2610 WILRIJK

CLB Vrij CLB Leuven

Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-06-2016; 03-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 03-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 22-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bettina NAUDTS

Teamleden Stefan PASTURE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Sociale en emotionele begeleiding	17
4.2 Rapporteringspraktijk	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Zonnewijzer in Wijgmaal. Deze Vrije Basisschool Rudolf Steiner ligt op een campus waar ook secundair onderwijs georganiseerd wordt. Zowel de gebouwen als het groene kader zijn bijzonder. De school rekruteert uit de nabije omgeving maar er komen ook leerlingen van 'heinde en verre'. De teamleden slagen erin een onderwijs aan te bieden met evenwaardige aandacht voor 'hoofd, hart en handen'.

In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 30 mei 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor het leergebied Nederlands en het leergebied muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor het leergebied Nederlands en het leergebied muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de rapporteringspraktijk, de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na en bereikt met de leerlingen van de lagere afdeling in voldoende mate de eindtermen.

Voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming steunen de kleuteronderwijzers op de ontwikkelingsdoelen en leerplannen om hun onderwijs grondig uit te werken. Het dagelijks klasleven sluit nauw aan bij de jaarfeesten. De invulling van het onderwijsaanbod in de kleuterafdeling heeft een sterk repetitieve invulling. Het team slaagt erin een bijzondere huishoudelijke sfeer te creëren waar de kinderen zich 'thuis' voelen. Afspraken maken doorheen de kleuterafdeling over het verwerven van schooltaal voor anderstalige kleuters kent nog een groeimarge. De kleuterafdeling geeft een warme en aangename aanblik met vooral natuurlijke materialen en een beperkt aantal visuele prikkels. Elk kind wordt uitgenodigd tot muzisch uiten en beleven vanuit fantasiebeleving. Doorheen de meeste activiteiten verweven de kleuteronderwijzers muzische elementen. Kleuters krijgen de kans om te experimenteren, te beschouwen, te creëren en te reflecteren met een proces dat primeert op het product. Het 'samen beleven' en 'nabootsen' staat hierbij centraal. De kleuteronderwijzers brengen veelvuldig de vorderingen van de kleuters in kaart in een digitaal kleuter observatie instrument.

De lagere afdeling realiseert in voldoende mate de leerplandoelen rond kennis, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied Nederlands te bereiken. Dit blijkt uit het onderwijsaanbod en de leerlingenresultaten. De uitbouw van het onderwijsaanbod steunt vooral op periodeonderwijs waar gedurende verschillende weken een bepaald leergebied uitgediept wordt. Op uitzondering van spelling en schrijven hanteren de onderwijzers geen onderwijsleerpakketten. De onderwijzers beschikken over leerlijnen die precies aangeven welke doelen en inhouden aan bod moeten komen. Gezien de onderwijzers dezelfde kinderen gedurende zes schooljaren volgen, dienen ze zich elk jaar opnieuw te herbronnen. De onderwijzers worden daarin ondersteund door de Federatie van Steinerscholen en de scholengemeenschap basisonderwijs.

De planning en de realisatie van het onderwijsaanbod voor muzische vorming bevatten voldoende indicaties dat de leerlingen de eindtermen bereiken en dat het leerplan voldoende gerealiseerd wordt. Leerplangerichte afspraken staan garant voor een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod. De onderwijzers zijn echte experts in het organiseren van muzische activiteiten die gelinkt zijn aan andere leergebieden.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school werk maakt van de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen. De school organiseert tal van waardevolle initiatieven om kinderen te laten ontwikkelen tot zelfbewuste en sociaal vaardige kinderen.

De rapporteringspraktijk geeft een evenwichtig en volledig beeld op de totale ontwikkeling van de kinderen. Het schoolteam communiceert op een erg brede en transparante wijze met alle betrokkenen.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat alle teamleden zich nauw betrokken voelen bij de hele schoolwerking en dat ze erin slagen om samen school te maken. De nieuwe directeur is groeiende in zijn ambt maar nu al een drijvende kracht die zijn schouders zet onder het schoolmanagement en de ontwikkeling van de school. Hij kan hiervoor rekenen op het hele team. De teamleden waarderen zijn stimulerend leiderschap met een groot coördinerend en organisatorisch talent. Het gevoerde participatief beleid en de gefaseerde aanpak van prioriteiten zorgen ervoor dat beslissingen en vernieuwingen een breed draagvlak hebben.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de hygiëne en de veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat er meerdere tekorten werden vastgesteld. Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee de school tekorten opspoorde, bewaakt, beheerst en verbeteracties uitvoert, formuleert de inspectie hiervoor een gunstig advies beperkt in de tijd.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat de school de onderzochte reglementering respecteert. De onderwijsinspectie formuleert hiervoor een gunstig advies.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het voldoen voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming in de kleuterafdeling en voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming in de lagere afdeling. De onderwijsinspectie is ervan overtuigd dat in de school de nodige dynamiek aanwezig is om de aanbevelingen en de tekorten voor de bewoonbaarheid, de hygiëne en de veiligheid succesvol aan te pakken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Binnen het onderwijsaanbod krijgen de kleuters zowel op een doelgerichte als geïntegreerde manier de kans om hun mondelinge taalvaardigheid te ontplooiën. Ritme, regelmaat, voorspelbaarheid en huishoudelijke activiteiten stimuleren de kleuters in hun ontwikkeling.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod geeft voldoende invulling aan de verschillende domeinen van het leerplan. Ritme, regelmaat en voorspelbaarheid en de voorbereiding van de vele feesten zorgen ervoor dat de kleuters kunnen exploreren en experimenteren en via allerlei impressies vorm kunnen geven aan belevingen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De Rudolf Steinerbasisschool heeft een uitgesproken eigen visie op onderwijs en opvoeding. Deze visie is gebaseerd op de antroposofische inzichten in de mens en zijn ontwikkeling. Ieder kind wordt hierbij benaderd als een eenheid van willen, voelen en denken. De kleuteronderwijzers trachten met hun onderwijs kleuters te laten ontwikkelen met aandacht voor 'hoofd, hart en handen'.

De kleuteronderwijzers werken hun aanbod grondig uit met aandacht voor geïntegreerde talige en muzische activiteiten. Het kleuterteam baseert haar jaarplanning, themaplanning en dagplanning op de na te streven ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen eigen aan de Steinerpedagogiek. De activiteiten staan in functie van de feesten doorheen het jaar. Met het gebruik van het 'kleuter observatie instrument' (KOI) slagen de kleuteronderwijzers erin hun aanbod te bewaken. Voor een aantal terugkerende activiteiten lijkten de kleuteronderwijzers de na te streven doelen op.

De invulling van het onderwijsaanbod in de kleuterafdeling heeft een sterk repetitieve invulling. Er zijn diverse weerkerende huishoudelijke activiteiten zoals wekelijks soep koken of bakken. Ritme, regelmaat en herhaling zijn belangrijke principes binnen de pedagogische visie. In de meeste kleuterklassen varieert het aanbod tussen vrij spel en een beperkt aantal geleide activiteiten. Het werken met spreuken, liederen, gedichten en verhalen, die veelvuldig herhaald worden, is een constante in de pedagogisch-didactische aanpak van de school.

In de kleuterafdeling ligt bij de taalontwikkeling het accent op spreken en luisteren, reciteren en zingen. Bij muzische vorming valt de wisselwerking tussen de lichamelijke ontwikkeling en het muzisch handelen op. De fantasie stimuleren en het vormgeven aan wat onbewust leeft, zijn ankerpunten. Het actief omgaan met kleur, vorm, ritme, melodie, taal en beweging zijn het belangrijkste in de domeinen beeld, muziek, drama en beweging.

De kleuteronderwijzers voorzien geen expliciet aanbod voor voorbereidend lezen en schrijven. De kleuters verwerven gaandeweg de nodige motorische vaardigheden, het lichaamsbesef en de ruimtelijke oriëntatie om later te leren lezen en schrijven.

Het aanbod is sterk gericht op verwerven van woordenschat via eigen methodiek: functionele teksten en spreuken, verzen met een ruim aanbod van woordenschat en liederen. De klasinrichting bestaat uit natuurlijke materialen die de kinderen uitnodigen tot fantasierijk spel.

Voor aspecten van leesinitiatie verwijzen de kleuteronderwijzers naar het frequent vertellen en het (beperkte maar op het jaarfeest afgestemde) boekenaanbod. Symboolbewustwording komt eerder sporadisch voor. Initiële leesvaardigheden verwerven is geen gericht streefdoel, toch kunnen de kleuteronderwijzers enkele voorbeelden aanreiken van speelse activiteiten waarbij onderliggende vaardigheden van het aanvankelijke leesproces gestimuleerd worden, bijvoorbeeld in verband met visuele en auditieve waarneming, analyse, synthese en geheugen. De school kiest er bewust voor om geen speelwerkbladen of audio- visuele hulpmiddelen in te schaken. De kleuteronderwijzers aanvaarden dat kleuters reeds letters lezen en/of schrijven, maar bieden hiervoor geen gerichte stimuli aan.

De kleuteronderwijzers spreken de drang tot nabootsen bij de kleuters voortdurend aan. Door veelvuldige herhaling stimuleren ze het geheugen en het spraakvermogen van de kleuters. Zo bieden de kleuteronderwijzers heel wat woordenschat aan die eigen is aan de verschillende thema's van de jaarkring. Hierbij hebben ze geen aandacht voor het hanteren van een specifieke streefwoordenschat die aansluit bij de ontwikkelingsfase waarin de kleuters zich bevinden.

Op dezelfde wijze als voor Nederlands, worden ook de inhouden en de activiteiten van muzische vorming gerelateerd aan de leerplandoelen. De verschillende domeinen met de corresponderende leerplaninhouden worden strikt opgevolgd. Ze zijn uitgezet in een overzichtelijke leerlijn voor elk van de leeftijdscategorieën.

Binnen alle domeinen is het voorbeeld van de kleuteronderwijzer vaak het uitgangspunt waarna de kleuters kunnen nabootsen en/of eigen creaties toevoegen. De aspecten nabootsen, beschouwen en verwonderen krijgen vaak bewust meer aandacht dan de persoonlijke expressie.

Intentionele activiteiten treffen we vooral aan bij de domeinen beeld en muziek. Bij aspecten als drama en beweging is de verwevenheid met respectievelijk Nederlands en lichamelijke opvoeding bewust aanwezig. Doorheen de dag worden frequent muzische tussendoortjes geïntegreerd zoals een rijmvers opzeggen, een vingerspelletje, bewegen op ritme.

In hun onderwijsaanpak zoeken de kleuteronderwijzers een balans tussen 'inademend en uitademend leven en leren' (spanning en ontspanning). De school moet echter de onderwijstijd bewaken zodat zeker kansarme kinderen voldoende kansen tot ontplooiing krijgen. De school onderzocht nog niet het effect op langere termijn van het veelvuldig te laat komen en van het 'koningsjaar' (kleuters die een jaar langer in de kleuterschool blijven).

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De Zonnewijzer bevindt zich op een unieke locatie, midden in het groen. Het kleuterpaviljoen met een houten binnenbekleding en bijzondere vorm en de groene speelruimte er rond stralen rust maar ook beleavingskansen uit. De klasinrichting beoogt een prikkelarme omgeving met warme kleuren en natuurlijke materialen. Dit creëert een aangename en geborgen sfeer.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De mate waarin de kleuteronderwijzers de ontwikkeling van de kleuters opvolgen via dagelijkse en meer gerichte observaties is uitvoerig uitgebouwd. Het is een gewoonte om de beheersing van vooropgestelde doelen systematisch te observeren in het 'kleuter observatie instrument'. Conform een schoolafpraak screenen de kleuteronderwijzers tweemaal per jaar de evolutie bij iedere kleuter aan de hand van dit digitaal instrument. Voor risicokleuters volgen meer gerichte en diepgaande observaties.

De vaststellingen over de ontwikkeling van de kleuters leiden tot gerichte ondersteunende interventies. Deze acties worden door de kleuteronderwijzers in een aantal gevallen weinig concreet beschreven.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Elke kleuteronderwijzer begeleidt een groep kleuters, vanuit de pedagogische visie bewust leeftijdsgemengd gegroepeerd doorheen hun hele kleuterloopbaan. Hierdoor kennen zij goed de mogelijkheden en noden van elke kleuter en houdt hiermee rekening in haar opdrachten en verwachtingen inzake uitvoering.

De betrokken kleuteronderwijzers geven voorbeelden van differentiatie bij de gemengde leeftijdsgroepen, waarbij binnen eenzelfde activiteit af en toe aangepaste opdrachten voorzien zijn. Soms liggen de verwachtingen anders naargelang de voortschrijdende leeftijd.

Voor anderstalige kleuters investeren de kleuteronderwijzers in extra klasexterne ondersteuning en samenwerking met de ouders. Deze aanpak staat nog in haar kinderschoenen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

De teamleden benutten ten volle de externe individuele professionaliseringsmogelijkheden van de federatie die er zijn om zich te verdiepen in de Steinerpedagogie. Via intervisie en pedagogische vergaderingen tracht het team ook de interne expertise aan te scherpen. Interrelationele spanningen bemoeilijken soms de verdere ontwikkeling van de kleuterafdeling.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers zorgen voor een volledig en evenwichtig onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen van dit leergebied. De leerbegeleiding is erop gericht om eventuele noden van leerlingen snel op te sporen en gericht te remediëren.

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>De onderwijzers bundelen de leerinhouden voor Nederlands in een aantal periodes verspreid over het schooljaar. In dit ‘periodeonderwijs’ brengen ze nieuwe leerstof aan voor de verschillende domeinen. Tijdens periodes waarin andere leergebieden centraal staan, vullen de onderwijzers het aanbod voor Nederlands aan tijdens de ‘oefeningen’. Leerlingen krijgen hierbij de kans om de leerstof uit het periodeonderwijs verder te automatiseren. Daarnaast voorzien de onderwijzers vanaf klas drie wekelijks een aanbod spelling in de vorm van woordpakketten.</p>
--	---

Elke onderwijzer beschikt over een jaarplanning van het periodeonderwijs. De bundeling van deze jaarplannen fungeert als verticale leerlijn over de klassen heen. Weinig onderwijzers vermelden expliciet alle beoogde eindtermen, maar de leerinhoud van de jaarplannen vertoont een zeer duidelijke link met de inhoud en de visie van het leerplan. De meeste onderwijzers beschikken ook over een periodeplanning waarin ze per periode de inhoud vermelden voor elk domein van het leergebied. Enkel verfyinen hun planning nog met een dagplanning. Momenteel werden geen bindende afspraken gemaakt over periode- en dagplanningen.

De planning en activiteiten voor taalbeschouwing, spelling en lezen getuigen van een doelgerichte aanpak. Uit het leerlingenwerk blijkt de veelzijdige invulling van het creatief schrijven dat, net zoals het luisteren en spreken, met het hele aanbod is verweven. De jaarlijkse toneelvoorstellingen van elke klas illustreren het belang dat het lagere schoolteam hecht aan de horizontale samenhang met andere leergebieden.

Om hun lessen vorm te geven, hanteren de onderwijzers een onderwijsleerpakket voor schrijfmotoriek (klas één en twee) en voor spelling (vanaf klas drie). Voor de invulling van de andere domeinen inspireren ze zich op diverse bronnen en op de planningsdocumenten die de onderwijzers online met elkaar delen.

De instructiefase van het periodeonderwijs verloopt overwegend leerkrachtgestuurd. Tijdens de verwerkingsfase krijgen de leerlingen de kans om de leerstof alleen of in tweetallen te verwerken. In alle klassen hanteren de onderwijzers initiatieven die de taalontwikkeling van de leerlingen bevorderen. Hierbij worden ze in talige situaties met een vaak functionele interactie gebracht. De vertelstof, vormen van drama en taalexpressie, spreekbeurten en presentaties van opzoekwerk zijn hier voorbeelden van. Een aantal eindtermen voor spreken en luisteren zijn in het aanbod ingebed. Voor een volledig doelgerichte aanpak van het spreken en luisteren heeft het team nog groeikansen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De lagere afdeling beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de doelstellingen voor Nederlands in de praktijk te realiseren. De schoolbibliotheek, de klasbibliotheken in sommige klassen en de boeken van de gemeentelijke bibliotheek zorgen voor een brede en gevarieerde waaier aan leesmateriaal.

Conform de visie van het Steineronderwijs zorgen de onderwijzers voor een prikkelarme klasruimte. Dit maakt dat ze weinig of geen lees- en schrijfstrategieën visualiseren in de klaslokalen.

De onderwijzers wenden weinig multimediale apparatuur aan om het Nederlands te verlevendigen en te ondersteunen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers brengen de leerprestaties voor de technisch-meetbare aspecten van Nederlands in kaart door het afnemen van methodegebonden dictees, zelfgemaakte toetsen voor taalbeschouwing en genormeerde (AVI) leestoetsen. Naast schriftelijke toetsen observeren een aantal onderwijzers ook de minder meetbare aspecten van Nederlands. Het team van de lagere afdeling maakte geen afspraken over beoordelingscriteria voor het evalueren van de creatieve en communicatieve vaardigheden. Ze evalueren deze aspecten niet steeds doelgericht en gelijkgericht.

De meeste onderwijzers voeren foutenanalyses uit na schriftelijke toetsen (bijvoorbeeld na een periode Nederlands) in functie van bijsturingen op leerling- en klasniveau. De testresultaten worden gecentraliseerd in het leerlingvolgdossier. Dit papieren dossier is weinig gestructureerd en gestroomlijnd waardoor onderwijzers essentiële documenten niet steeds kunnen terugvinden.

Begeleiding Doordat de onderwijzers de hele lagere schooltijd bij dezelfde klasgroep blijven, kennen ze de leerlingen en hun zorgnoden door en door. Ze wenden vooral de oefeningen aan om te differentiëren in hoeveelheid en aanbod voor Nederlands.

Leerbegeleiding De onderwijzers slagen er in om een klasorganisatie te creëren die de binnenklasdifferentiatie ondersteunt.

Beeldvorming
Zorg

Alle klassen beschikken over handelingsplannen op klasniveau waarin concreet beschreven staat welke stappen zullen ondernomen worden om leerlingen verder te helpen. De leerresultaten van spelling en lezen vormen het uitgangspunt om leerlingen binnen de eerste- en tweedelijnszorg te ondersteunen. Het aanwenden van de evaluatiegegevens van de andere domeinen van Nederlands biedt nog mogelijkheden om de beeldvorming te verscherpen en de zorgbrede werking hierop af te stemmen.

Afhankelijk van de noden biedt de zorgcoördinator ondersteuning aan kleine groepjes leerlingen. Deze extra begeleiding verloopt planmatig en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Het vormt een uitdaging voor de zorgcoördinator om alle onderwijzers gericht te coachen in het verder optimaliseren van een krachtige leeromgeving die de begeleiding van leerlingen met talige zorgnoden faciliteert.

De onderwijzers voorzien voor sommige leerlingen met spellings- en leesstoornissen in samenspraak met de ouders stimulerende, compenserende, remediërende of dispenserende maatregelen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. Zij baseert haar onderwijs op de visie en de doelen van het leerplan. De onderwijzers zorgen voor een evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd aanbod binnen de verschillende domeinen van dit leergebied. Ze wenden muzische vorming aan om de totale ontwikkeling van de leerlingen te ondersteunen en realiseren een sterke horizontale samenhang met de andere leergebieden. De evaluatie verloopt doelgericht.

Curriculum Het leerplan is voor de onderwijzers de bron van inspiratie en het wordt gebruikt om het aanbod te plannen. De onderwijzers zetten de leerplandoelen om in concrete initiatieven binnen de verschillende domeinen van het muzische. Doorheen verschillende lessen, activiteiten en schoolinterne initiatieven blijkt de sterke gerichtheid voor de realisatie van de leerplandoelen muzische vorming. Binnen de eigenheid van de school is muzische vorming een middel om tot ontwikkeling te komen. De onderwijzers integreren het muzische doorheen het volledige aanbod om de denk- en integratieprocessen te ondersteunen.

Onderwijsaanbod

Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Naast de geïntegreerde muzische werking worden de domeinen beeld en muziek als aparte ‘vakken’ opgenomen in de planning. Hierbij besteden de onderwijzers veel aandacht aan het verwerven van vaardigheden en technieken, aangevuld met persoonlijke expressie van leerlingen. Bij het domein beeld ligt de klemtoon op (vorm)tekenen en schilderen. Boetseren met klei en was komen frequent voor. Muziek geeft men een brede invulling via samenzang, beweging, ritme en het gebruik van een (blok- of choroï-) fluit door kinderen. Leerlingen die een ander instrument bespelen komen hierbij ook aan bod.

Opvallend is de aandacht voor taalverwerving en -integratie via muzische beleving. Door het beluisteren en beleven van verhalen, door de rijkdom aan woordenschat in contexten te kaderen en de verwerking via tekeningen en manuele expressie, verhoogt het team de betrokkenheid van de leerlingen en streeft het grondig leren na. Verhalensstof is vaak de bron voor het creatief uitwerken van inhoud via drama, kleien, schilderen, bewegen en muziek.

Voor de concrete invulling van de activiteit of les doen de onderwijzers een beroep op naslagwerken, muzische vakliteratuur en de ervaring die de meesten doorheen de jaren hebben opgebouwd.

Materieel beheer

Uitrusting

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

De lagere afdeling beschikt over de nodige (natuurlijke) materialen om de muzische ontwikkeling te ondersteunen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De onderwijzers hebben bij de evaluatie van muzische vorming oog voor de procesbeschrijving die aansluit bij de ontwikkelingsfasen en de persoonsvorming van de leerlingen en de verwachtingen vanuit het leerplan. Deze procesbeschrijving is vaak het resultaat van een gerichte observatie van het leerlingenwerk.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

De onderwijzers zorgen voor een veilig klasklimaat zodat leerlingen optimale kansen krijgen om hun muzische competenties verder te ontwikkelen. Tijdens zorgoverlegmomenten komt de muzische ontwikkeling van de leerlingen aan bod. De onderwijzers willen hiermee de continue ontwikkeling van leerlingen op basis van een muzische grondhouding in kaart brengen.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Nascholingen

Jaarlijks volgen een aantal teamleden een zomercursus ingericht door de Federatie van Steinerscholen om zich te verdiepen in het pedagogisch-didactisch handelen van de volgende klas en het verrijken van de eigen deskundigheid. Muzische vorming komt daarbij steeds aan bod.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Er is een gedeeltelijke opsporing waarmee de instelling tekorten opspoorde en een gedeeltelijke verbetering van tekorten. Er werden tekorten vastgesteld op niveau van de organisatie, de gezondheid en op niveau van de hygiëne. Wanneer de instelling de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbeteringen vorm te geven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk zijn	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De Steinerpedagogie vormt het vertrekpunt van het pedagogisch-didactische handelen. De school beklemtoont de aandacht voor het sociale en emotionele welbevinden van de leerlingen. De familiale sfeer in de speelklassen en de algemene verbindende omgang tussen de klasleerkrachten en de leerlingen creëren een stimulerend en veilig pedagogisch leer- en leefklimaat.

Ondersteuning Er is een cultuur op school om gericht aan de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen te werken. Dit uit zich in de openheid onder de meeste teamleden, de samenwerking, het respectvol omgaan met kinderen, het naleven van afspraken, het creëren van een verbondenheid in en buiten de klas.

Het schoolteam staat open voor kinderen met extra zorgen, ook op sociaal of emotioneel vlak. Ze integreerden een aantal initiatieven binnen de schoolwerking om de sociale cohesie tussen kinderen te bevorderen en om de kinderen te ondersteunen in hun sociale en emotionele groei.

Binnen de schoolorganisatie werken de teamleden plichtsbewust en intentioneel aan de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen. De kleuteronderwijzers hanteren een training voor kleuters die minder weerbaar zijn en leren alle peuters en kleuters hoe ze hun grens kunnen aangeven. In de lagere afdeling bieden alle klasleerkrachten op regelmatige basis spelletjes uit een onderwijsleerpakket aan om kinderen sociaal vaardiger te maken. Bij pestproblemen wordt ook de zorgcoördinator ingeschakeld om het probleem breed te benaderen en op te lossen volgens een vaste methodiek. De intense band met de klasleerkracht die verschillende jaren bij dezelfde kinderen blijft, maakt dat de teamleden hun kinderen door en door kennen en optimaal kunnen inspelen op de eigenheid en de noden van elk kind.

Doeltreffendheid De school creëert binnen het zorgoverleg momenten om na te gaan of de uitgestippelde sociale en emotionele begeleiding gunstige effecten vertoont. Bij het nemen van maatregelen houdt de school rekening met de vaststellingen en adviezen van externe onderwijsactoren.

De observatie van het welbevinden van de peuters en kleuters zit structureel ingebouwd in het kleutervolgsysteem. De lagere afdeling hanteert geen instrument om het welbevinden van de leerlingen te bewaken. Hierdoor beschikt de lagere afdeling over weinig valide gegevens om het beleid zo nodig bij te sturen.

Ontwikkeling Een relevant aantal inzichten, werkvormen en procedures zijn al verankerd in het pedagogisch handelen van de teamleden. Dit resulteert dan ook in de expliciete aandacht voor het welbevinden van de kinderen. Bij alle teamleden is er een grote bereidheid om zich te verdiepen en zich te blijven ontwikkelen in problematieken van socio-emotionele aard.

De invoering van het kleuter observatie instrument verschaft de kleuteronderwijzers een duidelijk beeld op het welbevinden van de kinderen. De onderwijzers zijn er zich van bewust dat een soortgelijke monitoring van het welbevinden van leerlingen een meerwaarde kan betekenen in de toekomst.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid Conform de Steinerpedagogie stelt het team de totale ontwikkeling van elk kind bij de visie op het rapporteren centraal. Naast de cognitieve ontwikkeling schenken de teamleden evenveel belang aan de kunstzinnige, sociale en ambachtelijke ontwikkeling.

Vanuit het principe dat de school mee gedragen wordt door de ouders, zet het team ook sterk in op een transparante communicatie.

Ondersteuning Zowel in de 'speelklassen' (kleuterafdeling) als in de 'onderbouw' (lagere afdeling) krijgen de ouders meerdere malen per schooljaar de gelegenheid om samen met de klasleerkracht mondeling te reflecteren over de totale ontwikkeling van hun kind. Dit gebeurt enerzijds op klassikale ouderavonden en anderzijds tijdens individuele ouderavonden.

De kleuteronderwijzers baseren zich op de observatiegegevens uit het kleuter observatie instrument (KOI) voor het voeren van het individueel oudergesprek. Dit digitaal volgsysteem is geënt op de principes van de Steinerpedagogie en registreert de totale ontwikkeling van het kind. Op vraag van de ouders of teamleden worden bijkomende overlegmomenten georganiseerd. Indien wenselijk, nemen de zorgcoördinator en een medewerker van het centrum voor leerbegeleiding (CLB) deel aan dit overleg.

Naast deze formele kanalen krijgen ouders volop kansen om hun kind te volgen, onder andere door het contact met de kleuteronderwijzer als ze hun kind naar het onthaal in de klas brengen of door het samen vieren van feesten.

Bij het einde van elk schooljaar krijgen de lagere schoolkinderen een schriftelijke neerslag in het 'getuigschrift' waarvan een deel bestemd is voor de leerlingen en een deel voor de ouders. In deze eindevaluatie beschrijven de onderwijzers de leervorderingen van het voorbije schooljaar voor alle leergebieden, evenals de algemene ontwikkeling. Het concept en de inhoud van deze getuigschriften liggen vast in het schoolwerkplan.

Dit schooljaar voerde het team van de lagere afdeling een tussentijds rapport in vanaf klas drie. Hierin beschrijven de onderwijzers enkel de leervorderingen voor Nederlands en wiskunde, aangevuld met Frans voor klas vijf en zes. Ouders krijgen de kans tot het bijwonen van klassikale en individuele oudercontacten tijdens het schooljaar. Daarnaast worden ze uitgenodigd op de jaarlijkse toneelvoorstellingen, krijgen ze de jaarplanning van het periodeonderwijs, kunnen ze geregeld participeren in het klasleven en hebben ze zicht op de vele periodeschriften.

Over praktische zaken wordt vooral gecommuniceerd in de beleidsbrieven en in de wekelijkse 'vrijdagpost' die digitaal aan alle ouders bezorgd worden. Enkele keren per jaar is er ook een tijdschrift 'De Regenboog' dat een blik werpt op het dagelijkse schoolleven.

Doeltreffendheid De rapportering en open communicatie verschaft de ouders volop kansen om een breed beeld te krijgen op de totale ontwikkeling van hun kind.

Het team benutte de mogelijkheid nog niet om via een bevraging over de rapportering de ouders te betrekken en om zo te anticiperen op hun verwachtingen.

Ontwikkeling De invoering van het tussentijdse rapport was dit schooljaar een prioriteit. De directeur trok de nodige tijd uit om in gezamenlijk overleg het nieuwe rapport te ontwikkelen. De onderwijswerkgroep verrichtte voorbereidend werk en stuurde samen met de directeur het proces aan. Doorheen het hele proces kregen teamleden de kans om hun mening over de inhoud kenbaar te maken.

Een evaluatie biedt op termijn mogelijkheden om de kwaliteit van de huidige rapporteringspraktijk verder te optimaliseren en af te stemmen op de vooropgestelde visie en doelen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school kijkt terug op een bewogen periode. In het schoolteam leefden enkele jaren geleden wezenlijke verschillen in het interpreteren van de Steinerpedagogie wat tot een impasse binnen het schoolteam leidde. Hierdoor verlieten een aantal teamleden de school. Een directeur met ervaring nam vervolgens de leiding van de school voor twee jaar in handen en plande relevante vernieuwingen samen met het team. Na een tussenliggende periode met een directeur die weinig sturing wist te geven, nam de huidige directeur sinds oktober van dit schooljaar het beleid in handen. Het schoolteam heeft het volle vertrouwen in de huidige directeur. Ze ervaren hem als een stabiele en krachtige leider die de verdere schoolontwikkeling kan waarmaken binnen een participatief beleid en met een grote betrokkenheid van de ouders.

De directeur is verantwoordelijk voor het organisatorisch en pedagogisch beleid. Hij geeft op duidelijke wijze richting aan de school vanuit een weloverwogen visie die uitgewerkt is in het opvoedingsproject, het schoolwerkplan en de antroposofische visie van de Steinerscholen.

Visieontwikkeling De manier waarop de school haar opdracht realiseert, maakte de laatste jaren een sterke evolutie door. De grote vrijheid van elke klasleraar om de Steinerpedagogie op een eigen wijze gestalte te geven, evolueerde naar een meer gezamenlijke en gelijkgerichte werking waarbij leren van elkaar een grote plaats krijgt.

Besluitvorming Tijdens de wekelijkse colleges is er zowel kans tot visieontwikkeling als aandacht voor interne nascholing, kindbesprekingen en praktisch-organisatorische aspecten van de schoolwerking. Uit de verslagen blijkt dat de schoolwerking op pedagogisch-didactisch vlak gevoed wordt door de afspraken en de besluiten die in het college tot stand komen. De wekelijkse samenkomsten zijn een verrijking voor de onderwijskundige werking van de school. Het college biedt kansen om elkaar te ondersteunen en te versterken.

Elk teamlid zetelt in een organisatorische of pedagogische werkgroep. De directeur vormt samen met een kleuteronderwijzer en een onderwijzer de onderwijsgroep. Indien het opportuun is, sluit de zorgcoördinator hierbij aan. Op pedagogisch vlak is het vooral deze werkgroep die de vernieuwingen voorbereidt, bespreekt en aanstuurt tijdens het wekelijkse college. Besluiten worden zo goed als altijd in consensus genomen.

- Kwaliteitszorg** Het schoolteam heeft al in zekere mate aandacht voor kwaliteitszorg via verschillende schoolinterne evaluaties. Gaandeweg groeien daaruit initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken. De outputgegevens van zowel eigen als externe toetsen leiden momenteel vooral tot het evalueren en bijsturen op kind- en klasniveau, in mindere mate op schoolniveau. Een aantal teamleden geeft aan dat de draagkracht van sommigen dreigt overschreden te worden. Het schoolteam ondernam nog geen concrete acties om dit te voorkomen.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. (Kleuter)onderwijzers zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Vaak sturend onderwijs wordt meer en meer afgewisseld door coöperatieve werkvormen. Onderwijzers bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterkere leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. (Kleuter)onderwijzers hanteren in de verschillende leergebieden meer en meer werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Onderwijzers houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Dit item is -gezien de specificiteit van de Steinerpedagogiek met weinig of geen formele toetsen- voor deze school niet relevant. Het schoolteam neemt veel initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters voor Nederlands en muzische vorming gericht op.
- Het schoolteam garandeert de realisatie van de leerplandoelen voor Nederlands en muzische vorming in de dagelijkse praktijk.
- Het schoolteam zorgt voor een zeer sterke horizontale samenhang tussen muzische vorming en de andere leergebieden.
- De onderwijzers ondersteunen de leerlingen op een handelingsplanmatige wijze voor Nederlands en muzische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam communiceert breed en transparant met alle betrokken actoren.
- In de rapportering evalueren de onderwijzers op een evenwaardige wijze over alle aspecten van de ontwikkeling van de leerlingen.
- Het schoolteam zorgt voor een stimulerend en veilig schoolklimaat, onder meer door de sterke verbondenheid tussen de klasleerkracht en de kinderen.
- Het schoolteam organiseert tal van waardevolle initiatieven die de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen stimuleert.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam implementeerde de laatste jaren heel wat nodige vernieuwingen die de gezamenlijke doelgerichtheid ten goede komen.
- Het team waardeert het organisatorisch en pedagogisch leiderschap van de (startende) directeur.
- De directeur stuurt het team aan vanuit een weloverwogen visie die uitgewerkt is in het opvoedingsproject, het schoolwerkplan en de antroposofische visie van de Steinerscholen.
- Het groot engagement van alle teamleden om samen school te maken in het kader van de Steinerpedagogie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen afspraken maken over de streefwoordenschat die aansluit bij de ontwikkelingsfase waarin de kleuters zich bevinden.
- De onderwijzers kunnen het aanbod voor spreken en luisteren doelgerichter plannen.
- De onderwijzers kunnen een gestroomlijnd en gestructureerd leerlingvolgsysteem ontwikkelen om de leervorderingen van de leerlingen voor Nederlands en muzische vorming gericht in kaart te brengen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De onderwijzers kunnen de tussentijdse rapportering nog meer afstemmen op de schoolvisie van (breed) evalueren.
- De onderwijzers kunnen het welbevinden van de leerlingen bewaken op basis van valide gegevens.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur en het schoolteam kunnen samen reflecteren hoe de draagkracht van elkeen kan bewaakt worden.
- Het schoolteam kan onderzoeken in hoeverre genomen maatregelen (zoals het koningsjaar) de verhoopte effecten hebben op lange termijn.
- Het schoolteam kan het leerlingenverloop grondiger opvolgen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De instelling moet maatregelen nemen om de organisatie van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne, de woonbaarheid en de veiligheid, de gezondheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **03-06-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs en het lager onderwijs.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bettina NAUDTS de inspecteur-verslaggever	Maarten De Bont a.i. de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	